

**Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti ilə
Azərbaycan Respublikası Hökuməti
arasında
gömrük işi sahəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında
Saziş**

Bundan sonra "Razılığa gələn Tərəflər" adlandırılacaq Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

gömrük qanunvericiliyinə qarşı hüquqpozmaların hər iki ölkənin iqtisadi, ticarət, maliyyə, sosial və mədəni maraqlarına ziyan vurduğunu QƏBUL EDƏRƏK;

malların ixracı və ya idxalı zamanı tətbiq edilən gömrük rüsumlarının və vergilərin, eləcə də digər ödənişlərin dəqiq qiymətləndirilməsinin və qadağa, məhdudiyyət və nəzarət tədbirlərinin düzgün icrasının təmin edilməsinin əhəmiyyətini ANLAYARAQ;

onların gömrük qanunvericiliklərinin tətbiqi və onun icrasına nəzarət ilə əlaqədar məsələlərdə beynəlxalq əməkdaşlığa olan ehtiyacı QƏBUL EDƏRƏK;

gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınmasına və idxal və ixrac zamanı rüsumların və vergilərin dəqiq toplanmasının təmin edilməsinə yönəlmiş səylərin qarşılıqlı əməkdaşlıq yolu ilə daha səmərəli ola biləcəyinə ƏMİN OLARAQ;

Gömrük Əməkdaşlıq Şurasının (Ümumdünya Gömrük Təşkilatı) müvafiq sənədlərini, xüsusilə Qarşılıqlı İnzibati Yardım haqqında 1953-cü il 5 dekabr tarixli Tövsiyəsini NƏZƏRƏ ALARAQ;

həmçinin, Razılığa gələn Tərəflərin hər hansı birinin qoşulduğu, müəyyən mallarla bağlı qadağa və məhdudiyyət, eləcə də xüsusi nəzarət prosedurlarına dair müddəaları müvafiq qaydada özündə ehtiva edən beynəlxalq konvensiyaları NƏZƏRƏ ALARAQ,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

**Maddə 1
Anlayışlar**

Bu Sazişin məqsədləri üçün aşağıdakı anlayışlar, kontekst başqa cür tələb etmədiyi təqdirdə, hər bənd üzrə aşağıda izah edilmiş mənaları daşıyır:

1. gömrük orqanı - Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti üçün – Zəkat, Vergi və Gömrük Orqanı, Azərbaycan Respublikası Hökuməti üçün - Dövlət Gömrük Komitəsi;

2. gömrük qanunvericiliyi – malların idxalı, ixracı, bir nəqliyyat vasitəsindən digərinə yüklənməsi və tranziti, həmçinin gömrük orqanları tərəfindən tətbiq edilən və ya toplanan gömrük rüsumları, vergilər, yaxud digər haqlar və ya yığımlar ilə bağlı ödəniş vasitələri, yaxud icrası və nəzarəti Razılığa gələn Tərəflərə xüsusi olaraq həvalə edilən qadağa, məhdudiyyət və ya nəzarət tədbirləri ilə əlaqədar Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri tərəfindən icra edilən milli qanunvericiliklərdə nəzərdə tutulan müddəalar;

3. gömrük rüsumları və vergilər - göstərilən xidmətlərə görə yığımlar və ödənişlər istisna olmaqla, gömrük qanunvericiliyinin tətbiqində Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində toplanılan bütün rüsumlar, vergilər, yığımlar və ya hər hansı digər ödənişlər;

4. gömrük hüquqpozması - gömrük qanunvericiliyinin hər hansı şəkildə pozulması və ya pozulmasına cəhd;

5. şəxs - hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxs;

6. informasiya - hər hansı məlumat, sənədlər, hesabatlar, onların təsdiqlənmiş nüsxələri və ya istənilən formada gömrük işinə dair digər məlumatlar, eləcə də onların elektron surətləri;

7. araşdırma xarakterli məlumat - gömrük hüquqpozmasına dair dəlil əldə etmək məqsədilə işlənmiş və ya təhlil edilmiş məlumat;

8. sorğu edilən Razılığa gələn Tərəf - yardımı təmin etməsi sorğu edilən gömrük orqanının aid olduğu Razılığa gələn Tərəf;

9. sorğu edən Razılığa gələn Tərəf - yardımı sorğu edən gömrük orqanının aid olduğu Razılığa gələn Tərəf;

10. sorğu edilən orqan - yardımın sorğu edildiyi gömrük orqanı;

11. sorğu edən orqan - yardımın sorğu edən gömrük orqanı.

Madde 2

Sazişin əhatə dairəsi

1. Razılığa gələn Tərəflər gömrük qanunvericiliyinin düzgün tətbiqi, gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınması, təhqiqi və onlarla mübarizə və gömrük işində məlumatlandırmanın təşviqi məqsədilə bu Sazişlə müəyyən edilmiş müddəalar çərçivəsində bir-birini inzibati yardımla təmin edirlər.

2. Bu Saziş çərçivəsində Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri tərəfindən edilən istənilən yardım həmin Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun şəkildə və onun səlahiyyəti və mövcud imkanları çərçivəsində edilir.

Madde 3

Əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım formaları

Razılığa gələn Tərəflər sorğu əsasında və ya öz təşəbbüsləri ilə aşağıdakıları həyata keçirirlər:

1. Bir-birini öz gömrük qanunvericiliyi və gömrük hüquqpozmalarına dair prosedurları barədə bütün mövcud məlumatlarla, eləcə də bu Sazişin müddəalarına əsasən tələb olunan bütün məlumatlarla təmin edirlər.

2. Gömrük qanunvericiliyində, nəzarət üsulları və tətbiq metodlarında baş verən əhəmiyyətli dəyişikliklərlə bağlı bir-birini məlumatlandırır, eləcə də ümumi maraq kəsb edən digər məsələləri müzakirə edirlər.

3. Texniki nəzarət avadanlıqlarının istifadəsi üzrə məlumat və təcrübə mübadiləsi aparırlar.

4. Gömrük işi sahəsində təlimlər, eləcə də kinoloji proqramların hazırlanması, əqli mülkiyyət hüquqlarının (ƏMH) qorunması, rəsmiləşdirmədən sonra audit, təhlükəsizlik texnologiyaları, idxal və ixrac prosedurları, risk məsələləri və infrastruktur sahəsində ekspertlərin mübadiləsini həyata keçirir və əməkdaşlıq edirlər.

Madde 4

Gömrük qanunvericiliyinin tətbiqi və icrası ilə bağlı məlumat

Razılığa gələn Tərəflər sorğu əsasında və ya öz təşəbbüsləri ilə bir-birini aşağıdakı məlumatlarla təmin edirlər:

1. Digər Razılığa gələn Tərəfin gömrük ərazisinə idxal edilən malların onun gömrük ərazisindən qanunauyğun şəkildə ixrac olunub-olunmaması; və

2. Digər Razılığa gələn Tərəfin gömrük ərazisindən ixrac edilən malların onun gömrük ərazisinə qanunauyğun şəkildə daxil edilib-edilməməsi.

Madde 5

Digər fəaliyyətlər barədə məlumatlar

Sorğu əsasında, sorğu edilən orqan aşağıdakılar üzərində mümkün olduğu qədər nəzarəti həyata keçirir və sorğu edən orqanı onlar barədə məlumatla təmin edir:

1. Sorğu edən Razılığa gələn Tərəfin gömrük ərazisində gömrük hüquqpozmasının törədilməsində istifadə edildiyi məlum olan və ya bunda şübhəli bilinən daşınan və ya saxlanca olan mallar;

2. Sorğu edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində gömrük hüquqpozmasının törədilməsində istifadə edildiyi məlum olan və ya bunda şübhəli bilinən nəqliyyat vasitələri;

3. Sorğu edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində gömrük hüquqpozmasının törədilməsi ilə əlaqədar istifadə edildiyi məlum olan və ya bunda şübhəli bilinən sorğu edilən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində olan yerlər;

4. Sorğu edən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində gömrük hüquqpozması törətdiyi məlum olan və ya bunda şübhəli bilinən, xüsusilə sorğu edilən Razılığa gələn Tərəfin ərazisinə daxil olan və oranı tərk edən şəxslər.

Madde 6

Gömrük hüquqpozmaları ilə bağlı məlumatlar

1. Razılığa gələn Tərəflər öz təşəbbüsləri ilə və ya sorğu əsasında Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin ərazisində tətbiq edilən gömrük qanunvericiliyinə qarşı hüquqpozma təşkil edən və ya təşkil edə biləcək, törədilməsi aşkarlanan və ya planlaşdırılan fəaliyyətlər barədə bütün məlumatlarla bir-birini təmin edirlər.

2. Razılığa gələn Tərəflər onların dövlətlərinin hər hansı birinin iqtisadi, ictimai səhiyyə, dövlət təhlükəsizliyi və ya hər hansı digər mühüm maraqlarına zərər dəyə biləcək hallarda, informasiya, həmçinin araşdırma xarakterli məlumatları təmin etmək üçün mümkün olduğu qədər tədbir görürlər.

Madde 7

Məlumatların ötürülməsi

1. Milli qanunvericiliklərinin tələblərini nəzərə almaqla, Razılığa gələn Tərəflərdən hər biri sənədlərin əslinin mümkün olan ən qısa zamanda qaytarılması şərtiylə, digər Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə işi və araşdırmalar üçün əhəmiyyətli hesab etdiyi hesabatların və sənədlərin əslini, eləcə də elektron məlumatları həmin Razılığa gələn Tərəf üçün təmin edir.

2. Sənədlərin əsli ötürülə bilinmədiyi hallarda sənədlərin və digər materialların təsdiqlənmiş və ya əsli ilə uyğunluğu yoxlanılmış nüsxələri ötürülür.

Madde 8

İlkin məlumat mübadiləsi

Gömrük orqanları qarşılıqlı razılaşma əsasında malların və nəqliyyat vasitələrinin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisinə çatmasından əvvəl onlara dair müəyyən məlumatları bütün kommunikasiya vasitələrindən istifadə etməklə, eləcə də elektron üsulla mübadilə edə bilərlər.

Madde 9

Ekspertlər və şahidlər

1. Sorğu əsasında Razılığa gələn Tərəflər öz vəzifəli şəxslərinə digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin məhkəmə və ya inzibati orqanı qarşısında gömrük qanunvericiliyinin pozulması ilə bağlı məsələlərdə ekspert və ya şahid qismində çıxış etməyə səlahiyyət verə bilərlər.

2. Sorğu edən Razılığa gələn Tərəfin sorğusu əsasında sorğu edilən Razılığa gələn Tərəf öz vəzifəli şəxslərinə ekspert qismində öz fikirlərini ifadə etmələri, eləcə də tələb olunan hallarda təsnifat, qiymətləndirmə və malların mənşəyi kimi məsələlərə dair fikir bildirmələri, həmçinin gömrük məsələlərinə dair təsdiqedic material təmin etmələri üçün səlahiyyət verə bilər.

Madde 10

Həssas malların qanunsuz dövriyyəsinə dair məlumat

Razılığa gələn Tərəflər öz təşəbbüsləri ilə və ya sorğu əsasında onların hər hansı birinin gömrük qanunvericiliyinə qarşı hüquqpozma təşkil edən və ya təşkil edə biləcək, planlaşdırılan və ya həyata keçirilmiş, aşağıdakıların qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı istənilən fəaliyyət barədə bütün müvafiq məlumatlarla bir-birini təmin edirlər:

- 1) silahlar, raketlər, partlayıcı və ya nüvə materialları;
- 2) mühüm tarixi, mədəni və ya arxeoloji dəyərə malik incəsənət əsərləri;
- 3) narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorları, zəhərli maddələr, həmçinin ətraf mühit və əhəlinin sağlamlığı üçün təhlükəli olan maddələr;
- 4) pirat və kontrafakt mallar.

Madde 11

Yardım üçün sorğunun forması və məzmunu

1. Bu Saziş çərçivəsində yardım üçün sorğu yazılı şəkildə edilir. Sorğu onun icrası üçün tələb olunan məlumatla müşayiət edilməlidir. Sorğu sonradan yazılı şəkildə təsdiq edilməsi şərti ilə, tələb olunan və ya təcili hallarda şifahi qəbul edilə bilər.

2. Bu maddenin 1-ci bəndi çərçivəsində edilən sorğuya aşağıdakı məlumatlar daxil edilməlidir:

- a) sorğu edən orqanın adı;
- b) görülməli olan tədbir;
- c) sorğunun obyektı və səbəbi;
- d) digər əlaqədar qaydalar, tənzimləmələr və hüquqi sənədlər;
- e) əgər məlumdursa, əlaqədar şəxslərin mümkün qədər dəqiq və ətraflı təsviri.

3. Sorğu ingilis dilində edilir.

4. Əgər sorğu əsas tələblərə cavab vermirsə, ehtiyat tədbirlərinin görülməsinə dair sorğuya təsir etmədən ona düzəliş edilməsi və ya tamamlanması tələb oluna bilər.

5. Yardım üçün sorğular sorğu edilən Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun şəkildə cavablandırılır.

6. Bu Saziş çərçivəsində informasiya və araşdırma xarakterli məlumat, bu Sazişin 17-ci maddəsinə əsasən vəzifəli şəxslərinin adlarından ibarət siyahıların mübadilə edilməsi şərti ilə hər iki Razılığa gələn Tərəfin məlumatların ötürülməsi məqsədi üçün təyin etdiyi vəzifəli şəxslərə ötürülür.

Madde 12 Sorğuların icrası

1. Razılığa gelen Tərəflər sorğuların icrası üçün tələb olunan istənilən hüquqi tədbir daxil olmaqla, bütün zəruri tədbirləri həyata keçirirlər.
2. Yardım üçün sorğular sorğu edilən Razılığa gelen Tərəfin milli qanunvericiliyi və inzibati prosedurları ilə ziddiyyət təşkil etmərsə, sorğu edən Razılığa gelen Tərəfin sorğu etdiyi formada həyata keçirilir.
3. Sorğu edilən Razılığa gelen Tərəfin gömrük orqanı sorğunun icrası üçün aidiyyəti orqan olmadığı halda, sorğunu aidiyyəti orqana ötürür.

Madde 13 Vəzifəli şəxslərin digər Razılığa gelen Tərəfin dövlətinin ərazisində olması

1. Hər iki Razılığa gelen Tərəfin təyin etdiyi vəzifəli şəxslər digər Razılığa gelen Tərəfin icazəsinə əsasən və gömrük hüquqpozmasına dair araşdırma ilə bağlı şərtlərini nəzərə almaqla aşağıdakıları həyata keçirirlər:
  - a) gömrük hüquqpozması ilə bağlı məlumat əldə etmək məqsədilə sorğu edilən Razılığa gelen Tərəfin dövlətinin ərazisində sənədləri, hesabatları və digər müvafiq məlumatları yoxlayırlar;
  - b) belə gömrük hüquqpozması ilə bağlı sənədlərin, hesabatların və digər müvafiq məlumatların nüsxələrini əldə edirlər;
  - c) sorğu edilən orqan tərəfindən sorğu edilən Razılığa gelen Tərəfin ərazisində həyata keçirilən və sorğu edən orqana aidiyyəti olan araşdırmada iştirak edirlər; həmin vəzifəli şəxslər yalnız məsləhətçi qismində çıxış edirlər.
2. Bu maddenin 1-ci bəndində qeyd edilən vəzifəli şəxslər digər Razılığa gelen Tərəfin gömrük ərazisində olduqları zaman öz rəsmi vəzifələrinə dair sübutu təqdim etməlidirlər.
3. Vəzifəli şəxslər digər Razılığa gelen Tərəfin dövlətinin ərazisində olduqları zaman törədə biləcəkləri hər hansı hüquqpozmaya görə məsuliyyət daşımaları şərtlə həmin Razılığa gelen Tərəfin qaydalarına əsasən onun gömrük əməkdaşlarına təmin edilən eyni mühafizədən yararlanırlar.

Madde 14 Məlumatların konfidensiallığı

1. Bu Saziş çərçivəsində Razılığa gelen Tərəflərdən hər hansı birinin aldığı məlumat, yazışma və sənədlər yalnız bu Sazişin məqsədləri üçün istifadə edilir və onları təmin edən Razılığa gelen Tərəfin yazılı icazə verdiyi hal istisna olmaqla, hər hansı digər məqsəd üçün ötürülmə və ya istifadə edilə bilməz.

2. Bu Saziş çərçivəsində Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin istənilən formada qəbul etdiyi sorğular, məlumatlar, ekspert rəyləri və ya digər yazışmalar həmin Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, oxşar məlumatlara şamil edilən eyni mühafizə ilə təmin olunurlar.

3. Bu Saziş çərçivəsində Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri tərəfindən əldə edilən məlumat cinayət işi üçün tələb olunarsa, həmin məlumat hər bir Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə müvafiq olaraq, cinayət məsələləri üzrə qarşılıqlı yardıma dair tətbiq edilən qaydalara uyğun sorğu edilməlidir.

Madde 15 İstisnalar

1. Bu Sazişə uyğun olaraq, aşağıdakı hallarda Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri yardımdan tam və ya qismən imtina edə bilər:

- a) yardım üçün sorğunun icrası milli suverenliyə, təhlükəsizliyə, ictimai asayişə və ya digər mühüm milli maraqlara xələl gətirərsə;
- b) yardım üçün sorğu sənaye, kommersiya və ya peşə sirrini, yaxud onun milli qanunvericiliyi ilə qorunan hər hansı digər sirri pozarsa;
- c) yardım üçün sorğu gömrük məsələləri ilə bağlı deyildirsə; və ya
- d) sorğu edən Razılığa gələn Tərəf ona ünvanlandığı halda sorğunu icra edə bilməzsə.

2. Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri yardımın təmin edilməsindən imtina etmək əvəzinə, yardımın təmin edilməsi üçün digər Razılığa gələn Tərəfin qəbul edəcəyi halda yerinə yetirməsi şərtlə müəyyən şərtlər qoya bilər.

3. Sorğu edilən Razılığa gələn Tərəf yardım üçün sorğunu yerinə yetirə bilmədiyi təqdirdə, digər Razılığa gələn Tərəfi gecikdirmədən səbəblərin izahı ilə birgə yazılı şəkildə məlumatlandırır.

Madde 16 Xərclər

Hər bir Razılığa gələn Tərəf bu Sazişin icrasında yaranan xərcləri özü ödəyir. Əgər sorğuların icrası əvvəlcədən nəzərdə tutulmayan böyük xərclər tələb edərsə, Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri sorğunun hansı şərtlər çərçivəsində icra ediləcəyini, eləcə də xərclərin hansı şəkildə qarşılanacağını müəyyənləşdirmək məqsədilə məsləhətləşməlidir.

Madde 17 Sazişin icrası

Bu Sazişdə nəzərdə tutulan əməkdaşlıq bu Sazişin icrasını asanlaşdırmaq üçün ətraflı qaydalar və praktiki tədbirlər üzrə razılığa gəlinməsi şərtlə Razılığa gələn Tərəflər arasında birbaşa həyata keçirilir.

Madde 18
Ərazi üzrə tətbiq edilmə

Bu Saziş hər iki Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin gömrük ərazisində tətbiq edilir.

Madde 19
Fikir ayrılıqlarının həlli

Bu Sazişin təfsiri və ya tətbiqindən yarana biləcək hər hansı fikir ayrılığı Razılığa gələn Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll olunur.

Madde 20
Yekun müddəalar

1. Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün tələb olunan bütün hüquqi prosedurların tamamlanmasını müvafiq qaydada təsdiq edən sonuncu yazılı bildirişin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən qüvvəyə minir.
2. Bu Sazişə Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə və bu maddənin 1-ci bəndində qeyd edilən prosedurlara uyğun şəkildə qüvvəyə minməsi şərtilə düzəliş edilə bilər.
3. Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə qüvvədə qalır və Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri tərəfindən onu ləğv etmək niyyətini əks etdirən yazılı bildirişin diplomatik kanallarla alındığı tarixdən üç ay sonra qüvvədən düşür. Bu Sazişin ləğv edilməsi ləğvetmə vaxtı başlanılmış hər hansı sorğuya və ya əməkdaşlıq fəaliyyətinə təsir etmir.

Bu Saziş Ər-Riyad şəhərində, miladi təqvimə ilə 2021-ci il 15 noyabr tarixinə uyğun gələn 1443-cü il 10 rəbiulaxir hicri tarixində ərəb, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Təfsir zamanı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, ingilis dilindəki mətnə üstünlük verilir.

Saudiyyə Ərəbistanı Krallığı
Hökuməti adından

Suhail bin Mohammed Abanmi
Zəkat, Vergi və Gömrük
Orqanının rəhbəri

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Səfər Mehdiyev
Dövlət Gömrük
Komitəsinin sədri

